

Gotlands orienteringsförbund
brent.t.key@outlook.com

Elektronisk delgivning

Föreläggande enligt miljöbalken och kulturmiljölagen för orienteringsarrangemang på Gotland under 2023

Beslut

Länsstyrelsen förelägger med stöd av 12 kap. 6 § miljöbalken att Gotlands orienteringsförbund under 2023 ska vidta följande försiktighetsåtgärder till skydd för natur- och kulturmiljön vid genomförande av orienteringsarrangemangen Helg utan älg, 2-dagars och 3-dagars.

- Arrangemangen ska utföras i enlighet med anmälan samt beslutade försiktighetsåtgärder.
- Körning eller parkering i terrängen är inte tillåten utan dispens, detta söks separat utanför denna samrådsanmälan.
- Reservatföreskrifterna för berörda naturreservat måste följas, vilket kan innebära att dispenser behöver sökas separat utanför denna samrådsanmälan. Se nedan.
- Fornlämningar får inte skadas eller köras över under arrangemangen.
- Kontroller får inte placeras i känsliga våtmarker så som kalktuffkällor eller rikkärr.

Helg utan älg:

Reservatsdispens kan behövas då det utan länsstyrelsens tillstånd i **Grodde naturreservat** är *förbjudet att upplåta markområde för tävlingar som kan medföra föroreningar, markslitage eller störningar på djurlivet*, samt då det är *förbjudet att framföra motorfordon* inom reservatet bortsett från anvisade parkeringsplatser med tillfartsvägar. Inom **Horsan och Mölnermyr naturreservat** är det *förbjudet att föra motordrivet fordon förutom vid anvisad parkeringsplats*.

2-dagars och 3-dagars:

Reservatsdispens kan behövas då det i **Bästeträsk naturreservat** är *förbjudet att framföra motordrivet fordon* utanför de vägar och

parkeringsplatser vid Blå Lagunen som finns angivna i reservatsbeslutet. 2-dagars går av stapeln inom ett riksintresse för totalförsvaret. Försvarsmakten måste kontaktas gällande detta.

Viktig information:

Fornlämningar och fornlämningsområden är skyddade enligt kulturmiljölagen. En fornlämning får inte ändras, rubbas, övertäckas eller skadas på något sätt utan tillstånd. Detta är framför allt viktigt vid arenorna där mycket folk och bilar är i rörelse. Ni bör därför planera parkering, kontroller och arrangemang så att detta inte sker. Kontakta Enheten för samhälle och kulturmiljö om fornlämning inom 30 m kan komma att beröras, eller vid osäkerhet kring detta. För att se var kända fornlämningar är registrerade: <https://app.raa.se/open/fornsok/> Observera att kartavisering i Fornsök kan ha ett medelfel på minst +/-10 meter.

För **orienteringsarrangemang med ett deltagarantal under 1000 personer** behöver en samrådsanmälan inte göras. Ovanstående villkor gäller dock fortfarande även för dessa samt framtida tävlingar rörande terrängkörning, reservatsföreskrifter, fornlämningar och känsliga våtmarker. Se vidare angående detta samt störningskänsliga fågelarter under ”Övriga upplysningar”.

Om ni utför åtgärderna på något annat sätt än enligt anmälan och det innebär en väsentlig ändring av naturmiljön, behöver ni göra en ny anmälan om samråd.

Beskrivning av ärendet

Ni lämnade den 17 oktober 2022 in en anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken till Länsstyrelsen. Anmälan gäller tre stora orienteringsarrangemang på Gotland under 2023. Som information bifogade ni även underlag för övriga orienteringsarrangemang som planeras för 2023, men då dessa är av mindre karaktär med begränsad eventuell påverkan på naturen behöver de inte föregås av en samrådsanmälan. Se vidare under ”Övriga upplysningar” gällande detta.

Av anmälan framgår att följande större orienteringsarrangemang planeras för 2023:

Helg utan älg, 21 och 22 oktober. Tävligen går av stapeln i Fleringe/Skymnings och kommer att locka cirka 1000 deltagare. Tävligen är uppdelad i två etapper. En tillfällig bro kommer att behöva byggas över det dike som skiljer Arenan från Tävlingsområdet. Se karta bilaga 1.

2-dagars, 8-9 juli. Tävligen går av stapeln i Fleringe/Trälgar och deltagarantalet förväntas överstiga 1000 personer. Se karta bilaga 2. Eftersom 2-dagars genomförs inom ett riksintresse för totalförsvaret, skickas detta beslut till Försvarsmakten för kännedom.

3-dagars, 11-13 juli. Tävligen går av stapeln i området runt Hau och Strå, och deltagarantalet förväntas överstiga 1000 personer. Se karta bilaga 3.

Handläggare med inventeringsansvar för häckande större rovfåglar på Gotland har gått igenom underlaget för de tre aktuella arrangemangen och bedömer att ingen särskild försiktighet behöver visas gällande detta under 2023.

Motivering till beslutet

Tävlingar med runt 1000 deltagare kan innebära en påverkan på naturmiljön i form av trampsador. Kontroller ska inte placeras i våtmarker så som rikkärr och kalktuffkällor då trampsador snabbt uppkommer och skadorna blir mer eller mindre permanenta och har en negativ påverkan på hydrologin.

Generellt gäller att fornlämningar är skyddade enligt kulturmiljölagen och de får inte skadas. Kontroller får inte fästas i eller på fornlämningar, målfällor får inte heller placeras så att fornlämningar kan skadas av tramp eller likande.

Länsstyrelsen bedömer att de planerade åtgärderna inte på ett väsentligt sätt skadar natur- och kulturmiljön om de utförs i enlighet med anmälan och beslutade försiktighetsåtgärder följs.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 12 kap. 6 § miljöbalken ska en anmälan för samråd göras för verksamheter och åtgärder som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön och som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i miljöbalken. Länsstyrelsen får besluta att den anmälningsskyldige ska vidta de åtgärder som behövs för att begränsa eller motverka skador på naturmiljön.

Verksamhet eller åtgärd som ska anmälas för samråd får påbörjas tidigast 6 veckor efter det att anmälan har gjorts, om inte Länsstyrelsen medger något annat.

Fornlämningar är spår efter äldre mänsklig verksamhet och skyddas av kulturmiljölagen. Enligt lagen är det förbjudet att förändra, ta bort, skada

eller täcka över en fornlämning, men i vissa fall kan Länsstyrelsen ge tillstånd till ingrepp i fornlämningen.

Övriga upplysningar

Utifrån Naturvårdsverkets skrift ”Arrangemang i naturen” (INFO-serien 8894, april 2022) görs bedömningen att 2023 års, samt efterföljande års, orienteringsarrangemang med deltagarantal under 1000 personer inte behöver föregås av ett 12:6-samråd om de inte kan komma att väsentligt ändra naturmiljön. Dessa mindre arrangemang kommer dock fortsätt kräva att ni tagit ställning till följande:

- Körning eller parkering i terrängen är inte tillåten utan dispens, detta söks separat utanför denna samrådsanmälan.
- Reservatföreskrifterna för berörda naturreservat måste följas, vilket kan innebära att dispenser behöver sökas.
- Fornlämningar får inte skadas eller köras över under arrangemangen. För att se var kända fornlämningar är registrerade: <https://app.raa.se/open/fornsok/> Läget har ett medelfel på +/-10 meter. Om risk för påverkan föreligger måste kulturmiljöhandläggare vid Länsstyrelsen kontaktas för eventuella försiktighetsåtgärder.
- Kartor samt underlag gällande datum och deltagarantal måste skickas in för alla tävlingar till Länsstyrelsens naturvårdshandläggare med ansvar för rovdjursinventeringen, gällande eventuella begränsningar av tävlingsområden där störningsrisk för känsliga arter kan föreligga.
- Kontroller får inte placeras i känsliga våtmarker så som kalktuffkällor eller rikkärr.
- För arrangemang som genomförs inom riksintresse för totalförsvaret måste Försvarmakten kontaktas gällande eventuella begränsningar.

Länsstyrelsen förutsätter att ni har fått medgivande från de markägare och andra nyttjanderättshavare som kan beröras av åtgärderna. Länsstyrelsens beslut ger inte tillträde till marken utan markägarens tillstånd.

En anmälan om samråd befriar inte er från ansvaret att ta hänsyn till miljöbalkens övriga bestämmelser eller till vad som föreskrivs i annan lagstiftning.

Ni som gör en åtgärd måste alltid skaffa den kunskap som behövs. Ni måste även visa sådan hänsyn att skador och olägenheter inte uppkommer för människors hälsa eller miljön (2 kap. miljöbalken).

Artskyddsförordningen omfattar bestämmelser till skydd för fridlysta arter, både växter och djur. Dispens från artskyddsbestämmelserna söks hos Länsstyrelsen.

Fornlämningar får inte flyttas, tas bort, grävas ut, täckas över eller skadas på annat sätt. Om en tidigare okänd fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete, ska arbetet omedelbart avbrytas inom den berörda delen av arbetsområdet. Den som leder arbetet ska omedelbart anmäla till Länsstyrelsen att det påträffats en fornlämning.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Anna-Lena Fritz med handläggare Per-Arvid Berglund som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor:

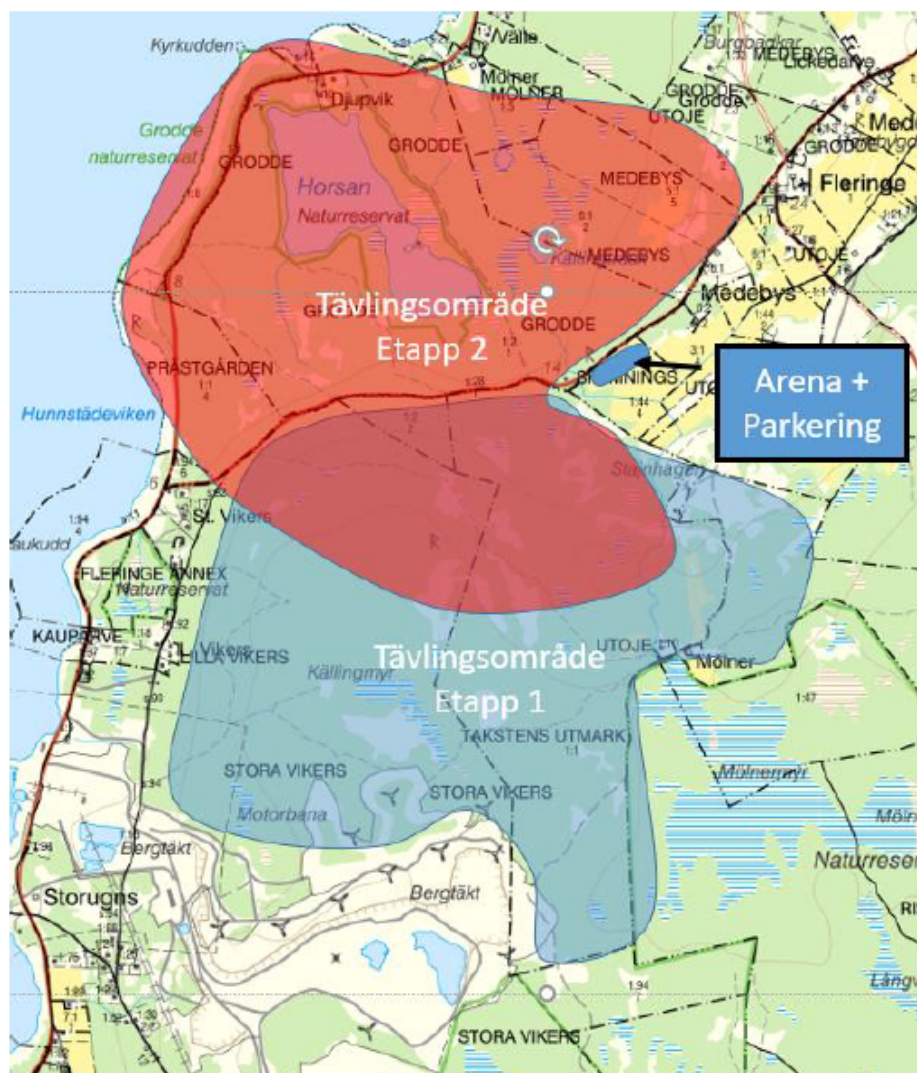
1. Karta
2. Karta
3. Karta
4. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Kopia till:

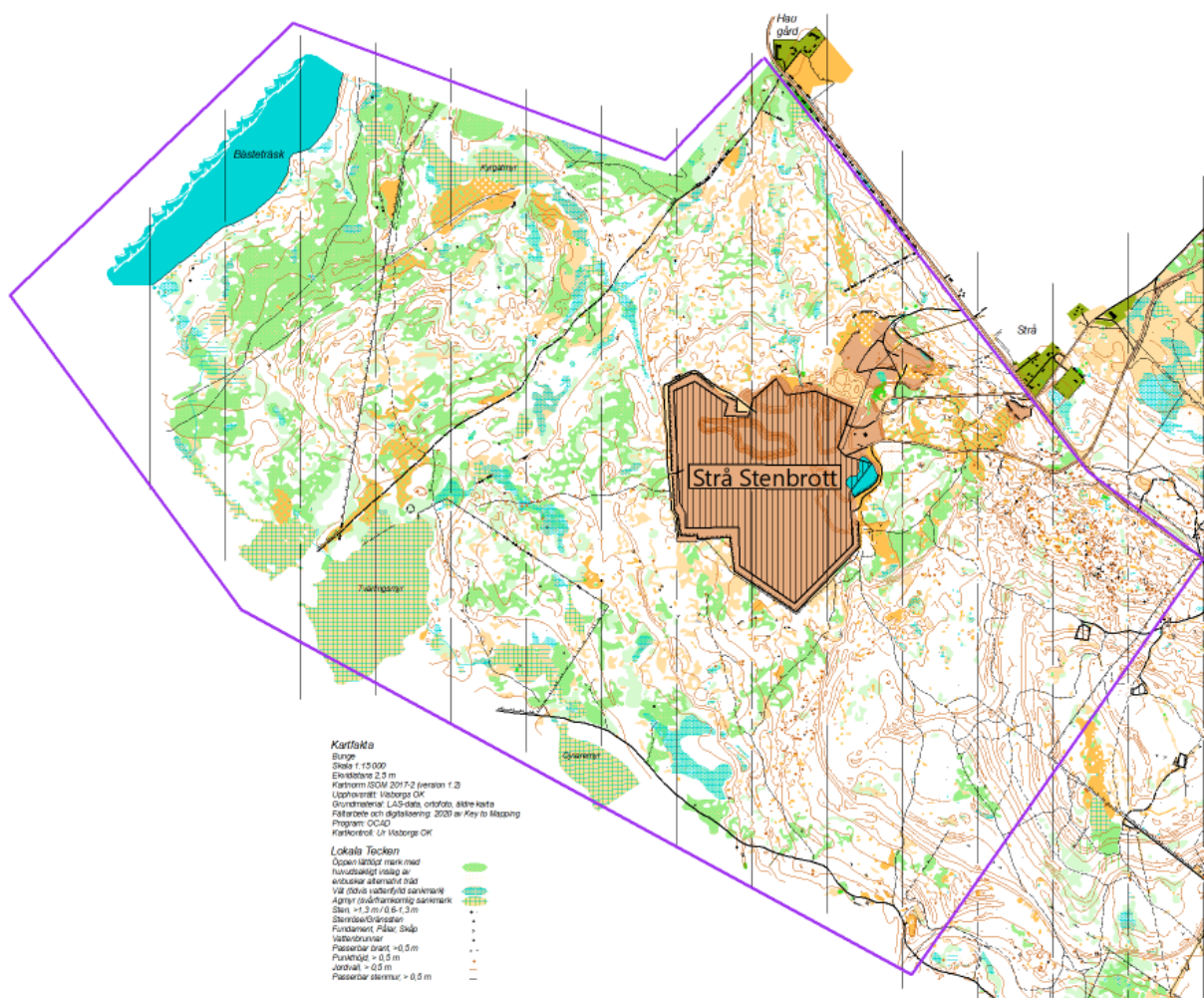
Naturvårdsverket (e-post: registrator@naturvardsverket.se)

Försvarsmakten, Högkvarteret (e-post: fysplan@mil.se)

Riksantikvarieämbetet (e-post: registrator@raa.se)

Bilaga 1. Karta över tävlingsområde för Helg utan älg, etapp 1 och 2.

Bilaga 3. Karta över tävlingsområde för 3-dagars.

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Gotlands län antingen via e-post; gotland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Gotlands län, 621 85 Visby.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, gotland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 90 00. Ange diarienummer 4849-2022.